

KLAGANDE

Addovation Sweden AB, 559055-2591

Ombud: Advokat Jimmy Cernelind

MOTPART

Jönköping Energi AB, 556015-3354

Ombud: Advokat Albin Nyrén och advokat Kristian Pedersen

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Jönköpings beslut den 11 september 2025 i mål nr 2309-25, se bilaga A

SAKEN

Fråga om avvisning i mål om överprövning av avtals giltighet

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens avgörande och återförvisar målet till förvaltningsrätten för fortsatt handläggning.

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

Dok.Id 385892

Postadress
Box 2203
550 02 Jönköping

Besöksadress
Hamngatan 11

Telefon
036-15 68 00 (vx)

E-post: kammarrattenijonkoping@dom.se
www.kammarrattenijonkoping.domstol.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Addovation Sweden AB yrkar i första hand att kammarrätten ska upphäva förvaltningsrättens beslut och återförvisa målet till förvaltningsrätten och i andra hand att kammarrätten ska besluta att Jönköping Energi AB:s avtal med Ework Group AB avseende strategisk konsultpartner inom affärssystemet IFS ska förklaras ogiltigt. Addovation Sweden AB anför bl.a. följande. Det har mellan parterna varit ostridigt vilket avtal som avses och Jönköping Energi AB har gett in avtalet till förvaltningsrätten. Addovation Sweden AB har även, efter att Jönköping Energi AB ställde sig frågande till vilket avtal som avsågs, förtydligat vilket avtal som ansökan avser.

Jönköping Energi AB anser att överklagandet ska avslås och anför bl.a. följande. Ansökan avser IFS-avtalets giltighet, men Addovation Sweden AB har inte visat att avtalet är ogiltigt. Addovation Sweden AB skulle dessutom ha behövt ansöka om att ett annat avtal skulle ogiltigförklaras, för att uppnå önskat resultat.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Addovation Sweden AB yrkade i sin ansökan till förvaltningsrätten att ”avtalet mellan Jönköping Energi AB och Ework Group AB avseende strategisk konsultpartner inom affärssystemet IFS ska förklaras ogiltigt”. Addovation Sweden AB angav att avtalet hade ingåtts enligt ett visst ramavtal och att det sannolikt ingicks i slutet av december 2024 eller i början av januari 2025.

I yttrande bekräftade Jönköping Energi AB att ett avtal, ”IFS-avtalet”, ingåtts den 7 januari 2025 enligt aktuellt ramavtal. Jönköping Energi AB gav sedan, den 18 juni 2025, in IFS-avtalet till förvaltningsrätten. Addovation Sweden AB bekräftade därefter att det är IFS-avtalet som ansökan avser. Kammarrätten anser mot denna bakgrund att det är

tillräckligt tydligt vilket avtal Addovation Sweden AB:s ansökan avser. Förvaltningsrätten har således inte haft fog för att avvisa ansökan på angiven grund. Förvaltningsrättens avgörande ska därför upphävas och målet ska återförvisas till förvaltningsrätten för fortsatt handläggning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-09).

I avgörandet har deltagit kammarrättsrådet Eva Elvingsson (ordförande), kammarrättsrådet Christina Fränngård (referent) och kammarrättsrådet Erik Hannus.

Föredragande har varit kammarrättsfiskalen Selma Johansson.

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I JÖNKÖPING**

BESLUT
2025-09-11
Meddelat i Jönköping

Mål nr
2309-25

SÖKANDE

Addovation Sweden AB, 559055-2591

Ombud: Advokat Jimmy Cernelind
MAQS Advokatbyrå AB

MOTPART

Jönköping Energi AB, 556015-3354

Ombud: Advokat Albin Nyrén och Advokat Kristian Pedersen
Advokatfirman Kahn Pedersen KB

SAKEN

Upphandling; här fråga om avvisning

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avvisar ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Jönköping Energi ingick den 8 februari 2024 ett ramavtal med Ework Group AB som ensam leverantör, som avser konsultmäklartjänster för löpande avrop under avtalstiden (UH-2023-44). Ramavtalet tecknades och upphandlades enligt lagen om upphandling inom försörjningssektorerna (LUF). Efter genomförd avropsprocess har avrop genomförts.

YRKANDE

Addovation Sweden AB (Bolaget) yrkar att förvaltningsrätten ska ogiltigförklara avtalet mellan Jönköping Energi AB och Ework Group AB

Avgörandet är elektroniskt undertecknat

avseende strategisk konsultpartner inom affärssystemet IFS. Bolaget för fram bl.a. följande. Jönköping Energi har i februari 2024 tecknat ett ramavtal avseende konsultmäklartjänster med Ework Group AB. Jönköping Energi har i december 2024 genomfört ett avrop från ramavtalet avseende strategisk konsultpartner inom affärssystemet IFS, avropet. Efter utvärdering har Jönköping Energi ingått avtalet. Avropet har emellertid inte följt gällande rätt. Utvärderingen har gjorts av Jönköping Energi och inte av Ework. Jönköping Energi har vidare använt sig av ett flertal nya utvärderingskriterier som inte har stöd i ramavtalet. Avropet utgör därför en otillåten direktupphandling. Vidare har det skett väsentliga ändringar av ramavtalet vilket på motsvarande sätt medför att det skett en otillåten direktupphandling. Avrop från ramavtal med en leverantör som utgångspunkt kan som utgångspunkt inte överprövas. Den principen gäller dock inte om avropen innebär en väsentlig ändring av ramavtalet.

Jönköping Energi motsätter sig bifall till ansökan samt för fram bl.a. följande. Bolaget anför att Jönköping Energis val av XeamIT som strategisk konsultpartner inom affärssystemet IFS utgör en otillåten direktupphandling. Detta skulle innebära att det otillåtet direktupphandlade avtalet har tecknats mellan Jönköping Energi och XeamIT. Det är emellertid inte detta avtal som Bolagets ansökan om överprövning avser. Ansökan om överprövning avser, enligt vad Bolaget yrkat i målet, endast IFS-avtalets giltighet. Det påstådda direktupphandlade avtalet mellan Jönköping Energi och XeamIT är således inte föremål för Bolagets yrkande i målet och omfattas därför inte heller av bolagets talan.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrättens bedömning

I upphandlingsmål bär parterna ansvar för utredningen. Parterna har ett ansvar för att renodla processen, medverka till ett skyndsamt avgörande och hindra att onödigt material tillförs (jämför bl.a. RÅ 2009 ref. 69, prop. 2021/22:120 s.

44f). Det är parterna som besitter verksamhetskompetens inom den tjänst eller vara som upphandlas. I princip ska parternas yrkande och inställning kunna vägas emot varandra utan att någon mer omfattande utredning görs av rätten som första instans. Det innebär att det väl kan krävas att part klart anger på vilka omständigheter han grundar sin talan liksom den bevisning som åberopas (jfr HFD 2015 ref. 55). Hur långt utredningsansvaret sträcker sig får avgöras från fall till fall med utgångspunkten att domstolens granskning ska vara effektiv och säkerställa rätten till en rättvis rättegång. Förvaltningsrätten bör dock inte i upphandlingsmål anvisa om komplettering eller förtydligande. Inte heller kan en sökande bli skadelidande på grund av omständigheter som skulle kunna anses underförstådda (HFD 2013 ref. 53).

När någon ansöker om överprövning, ska det framgå av ansökan vilket beslut/åtgärd som den upphandlande myndigheten vidtagit som sökanden anser står i strid med LOU. Vad förvaltningsrätten kan pröva i målet är Bolagets yrkande om att avtalet mellan Jönköping Energi AB och Ework Group AB avseende strategisk konsultpartner inom affärssystemet IFS ska ogiltigförklaras. Bolaget har i senare yttrande upprepat att man anser att IFS-avtalet ska ogiltigförklaras. Bolaget har emellertid inte förtydligat sitt yrkande på sådant sätt att överklagandet kan vinna bifall. Det går inte att trots ytterligare skriftväxling tydligt utläsa vilket avtal som anses ska ogiltigförklaras.

Ansökan om överprövning/ogiltigförklaring kan därmed inte prövas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Avgörandet kan överklagas. Information om detta finns i bilaga 1 (FR-05).

Ida Jerdmyr

Tf. rådmannen Ida Jerdmyr har avgjort målet. Föredragande jurist har varit Anders Sanner.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

Hur man överklagar

KR-09

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får Högsta förvaltningsdomstolen inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser,

och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.